

LIETUVOS – LATVIJOS DVIŠALĒ PREKYBA

2021 m. balandžio 19 d.

I. Latvijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Latvijos ekonomikos sektorius pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (23%), nekilnojamojo turto veikla (13%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (8%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Latvijos ekonomikos dalį (18%), kaip ir apdirbamojo gamyba (12%). Statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę buvo kiek mažesnis (7%).

2020 m. Latvijos prekių eksportas siekė 14 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 67% Latvijos prekių eksporto (į Lietuvą – 15%, į Estiją – 11%, į Vokietiją – 7%), o iš ES nepriklausančių šalių 13% eksporto vertės tenka Rusijai, 2% – Norvegijai, ir 2% – JAV.

2020 m. Latvijos importas siekė 16 mlrd. EUR ir 79% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Lietuvos – 17%, iš Vokietijos – 10%, iš Lenkijos – 10%), o iš ES nepriklausančių šalių – 6% importo atvežama iš Rusijos, 4% – iš Kinijos, 2% – iš Baltarusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Latvijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Latvijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	9.8 %	2	9.5 %	2	9.3 %	2
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	7.6 %	3	7.7 %	3	6.8 %	3
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	13.3 %	2	12.3 %	2	12.9 %	2
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	7.2 %	4	7.1 %	4	7.8 %	4
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	4.8 %	6	4.2 %	8	3.9 %	9
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	6.7 %	4	6.4 %	4	6.5 %	5

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

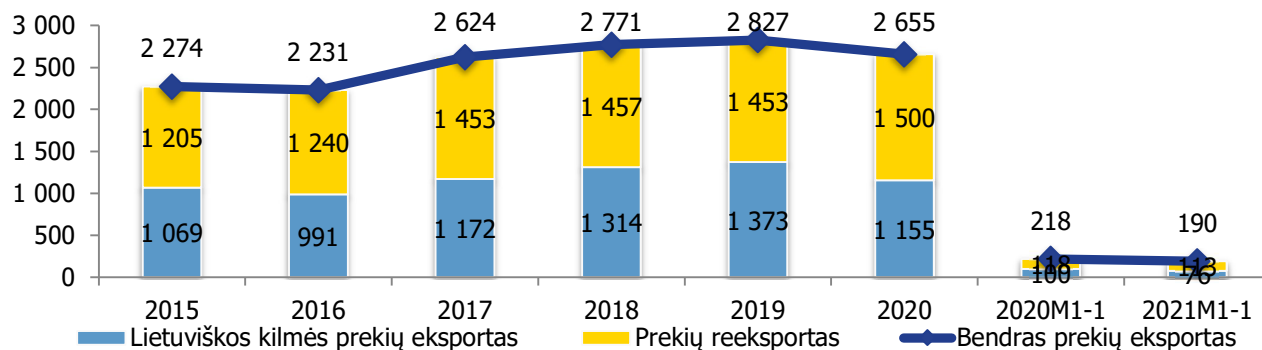
III. Prekyba prekėmis

2020 m. Latvija buvo 2-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 9.3% (2.66 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 44% Lietuvos prekių eksporto į Latviją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės

prekių eksportas, o likusią dalį (56%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Latviją sumažėjo 6.1%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Latviją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 13% arba 29 mln. EUR.

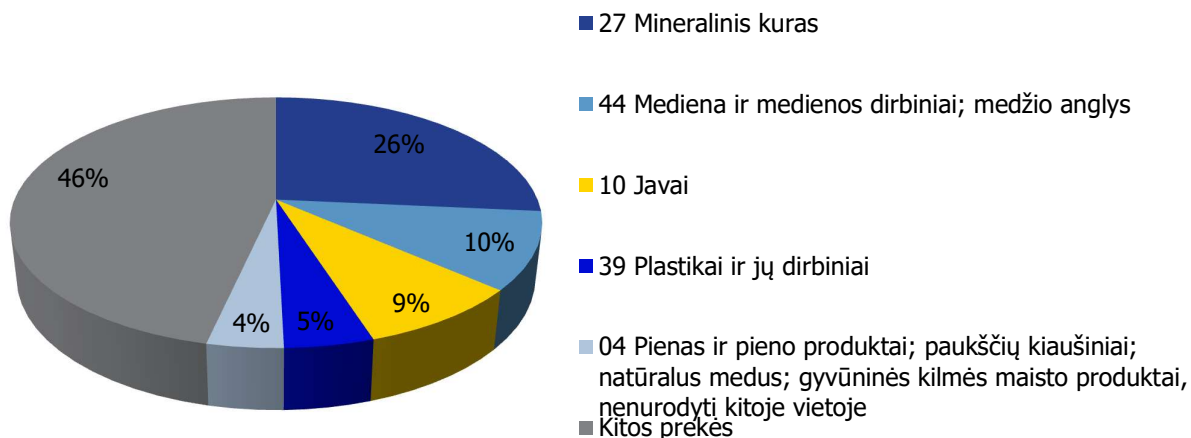
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Latviją, 2015-2021 m. 1-1 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Latvija 2020 m. buvo 3-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 6.8% (1.16 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Latviją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 26% arba 306 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglis – 10% arba 115 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), javai – 8.6% arba 99 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 4.6% arba 53 mln. EUR (8-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir pieno produktai – 3.9% arba 45 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Latviją sumažėjo 16% arba 218 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Latviją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu mažėjo 24% arba 24 mln. EUR.

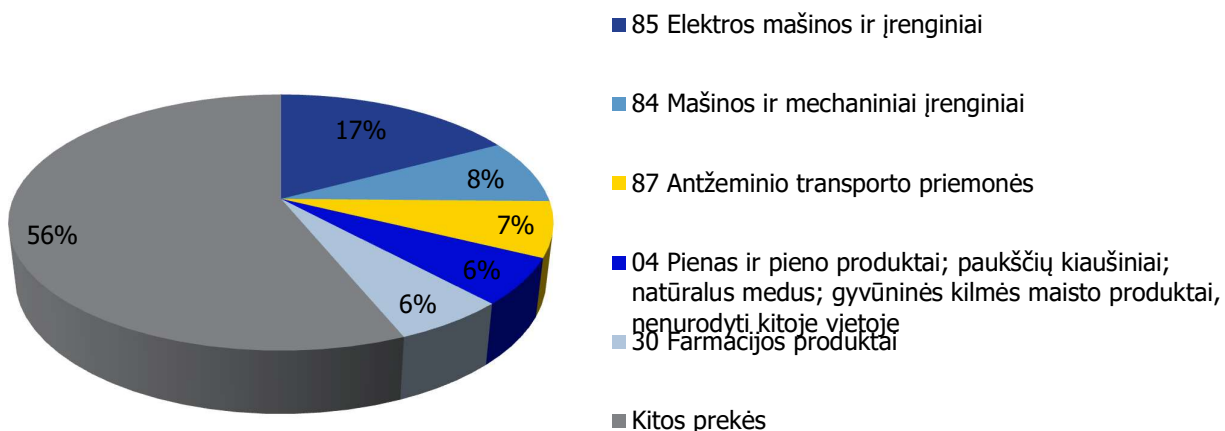
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Latviją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Latvija buvo 4-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 7.8% (2.26 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Latvijos 2020 m. daugiausia importuota elektros mašinų ir įrenginių – 17% arba 387 mln. EUR (2-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 8.1% arba 183 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), antžeminio transporto priemonių – 7% arba 157 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), pieno ir pieno produktų – 5.8% arba 132 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Latvijos sumažėjo 0.6%.

3 pav. Lietuvos importo iš Latvijos struktūra 2020 m.

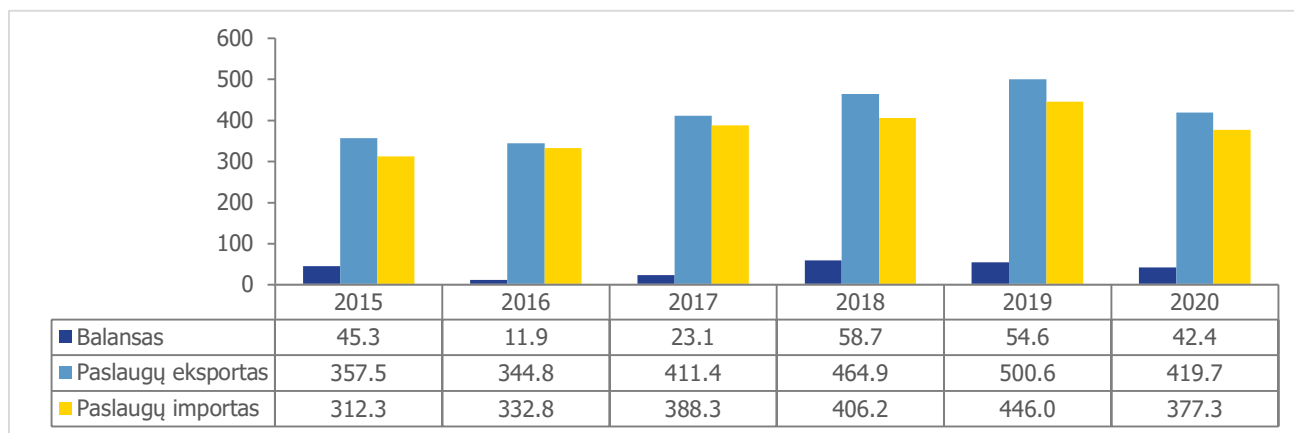

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Latvija buvo 9-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3.9% (420 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Latvijos siekė 377 mln. EUR, tai sudarė 6.5% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Latvija buvo 5-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Latvijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

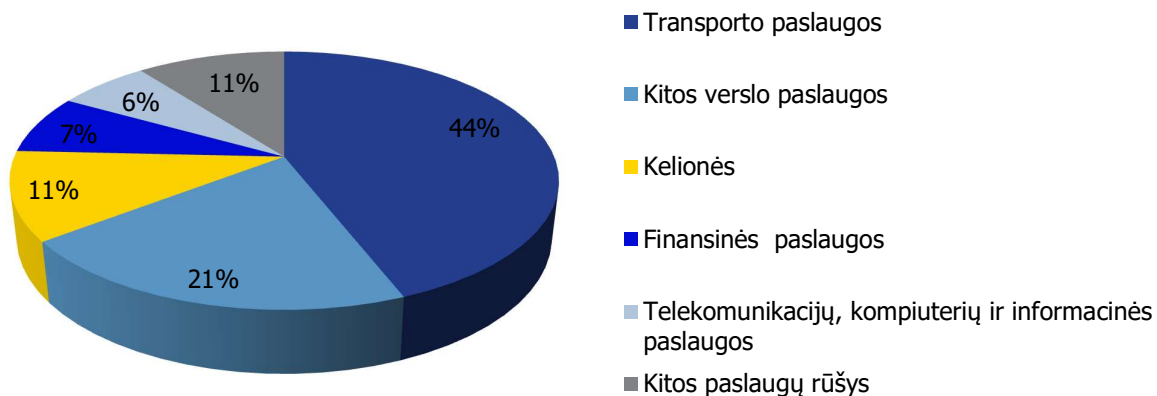
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Latviją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 44% arba 185 mln. EUR (12-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 21% arba 86 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 11% arba 47 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 7.4% arba 31 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 6.4% arba 27 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Latvijos rinką sumažėjo 16% iki 420 mln. EUR.

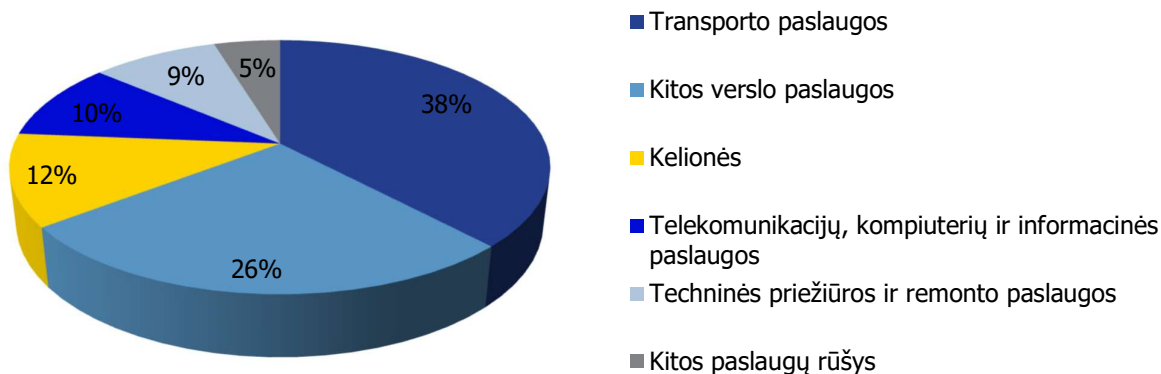
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Latviją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Latvijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 38% arba 143 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 27% arba 101 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 12% arba 44 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 10% arba 37 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 9.1% arba 34 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Latvijos sumažėjo 15% iki 377 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Latvijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksperto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1064 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Latvijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Latviją yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrengimai, tekstilės gaminiai, elektros įrangos gamyba bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Latviją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 064
Maisto produktų gamyba	129
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	120
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	99
Tekstilės gaminių gamyba	81
Elektros įrangos gamyba	75
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	70
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	64
Drabužių siuvimas (gamyba)	59
Pagrindinių metalų gamyba	54
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	46
Kitos	267

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksperto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistą santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

